

Záměr
na vyhlášení zvláště chráněného území

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.
o ochraně přírody a krajiny v platném a účinném znění
a § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb.

přírodní památka

Mrzínov

1. Název zvláště chráněného území:

Mrzínov

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území:

Přírodní památka dále jen "PP" (ve smyslu § 36 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném a účinném znění – dále jen "zákon")

3. Předmět ochrany a jeho popis:

Souhrnná charakteristika předmětů ochrany:

Stráž lesostepního charakteru s výskytem společenstev organismů typických pro tyto biotopy včetně zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů jako jsou např. hořec křížatý (*Gentiana cruciata*), len žlutý (*Linum flavum*) a modrásek hořcový Rebelův (*Phengaris alcon f. rebeli*).

Popis předmětů ochrany:

a) ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ a ochranném pásmu (%)	popis ekosystému
T3.4 Širokolisté suché trávníky	30	Zapojené i mírně mezernaté trávníky svazu <i>Bromion erecti</i> s větším množstvím širokolistých vytrvalých bylin, s výskytem řady vzácných druhů rostlin a živočichů (např. zvonek boloňský, užovka hladká), s jalovcem obecným a s dalšími nepravidelně roztroušenými dřevinami (zejména svída krvavá, růže šípková a švestka domácí).

b) druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu
hořec křížatý (<i>Gentiana cruciata</i>)	ojediněle, vitální populace	EN, §3	Otevřené stepní formace, podél cesty na místech s narušeným drnem
len žlutý (<i>Linum flavum</i>)	slabá vitalita	VU, §3	Otevřené stepní formace, podél cesty na místech s narušeným drnem
modrásek hořcový Rebelův (<i>Phengaris alcon f. rebeli</i>)	vitální populace	EN, §1	Otevřené stepní formace, živná rostlina je hořec křížatý

*stupně ohrožení dle Červeného seznamu ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny (Grulich et Chobot [eds] 2017): **EN** = ohrožený, **VU** = zranitelný, dle Červeného seznamu ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí (Hejda, Farkač et Chobot [eds] 2017): **EN** – ohrožený a dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.: **§1** – kriticky ohrožený druh, **§3** – ohrožený druh

4. Cíle ochrany

Cílem ochrany je zachování popřípadě zlepšení podmínek pro výskyt předmětů ochrany, zejména zajištění životaschopných populací zvláště chráněných druhů (hořec křížatý - *Gentiana cruciata*, len žlutý - *Linum flavum* a modrásek hořcový Rebelův - *Phengaris alcon f. rebeli*) a zachování plochy širokolistých suchých trávníků s dostatečně nízkým zastoupením roztroušených dřevin a bez výskytu invazních druhů.

5. Základní ochranné podmínky:

Základní ochranné podmínky přírodních památek jsou stanoveny v § 36 odst. 2 zákona.

6. Návrh bližších ochranných podmínek:

V souladu s ustanovením § 36 odst. 1 zákona se navrhuje, aby na území nově navržené PP bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- a) povolovat a provádět změny druhu pozemku nebo způsobu jeho využití,
- b) povolovat a provádět stavební činnost nebo terénní úpravy,
- c) provádět technické úpravy povrchu polní cesty,
- d) těžit nerosty, horniny a provádět geologické práce spojené se zásahem do území,
- e) sbírat či odchytávat rostliny a živočichy, kromě výkonu práva myslivosti či sběru lesních plodů,
- f) umisťovat myslivecká zařízení sloužící k příkrmování zvěře, deponovat krmení pro zvěř a provádět její příkrmování,
- g) používat chemické prostředky a hnojiva.

7. Vymezení ochranného pásma:

Pro zvláště chráněné území se nenavrhuje zvlášť vyhlášovat ochranné pásmo, bude jím tedy dle § 37 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. území do vzdálenosti 50 metrů od hranic zvláště chráněného území.

8. Územně správní zařazení území:

PP:

Kraj:	Středočeský
Okres:	Mělník
Obec s rozšířenou působností	Mělník
Obec s pověřeným obecním úřadem:	Mělník
Obec:	Vysoká
Katastrální území	Vysoká u Mělníka

OP:

Kraj: Středočeský
Okres: Mělník
Obec s rozšířenou působností: Mělník
Obec s pověřeným obecním úřadem: Mělník
Obec: Vysoká
Katastrální území: Vysoká u Mělníka

9. Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených návrhem zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma:

PP:

Katastrální území: Vysoká u Mělníka (787973)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
1789		ostatní plocha	neplodná půda	7781	7781
Celkem					7781

OP PP:

Katastrální území: Vysoká u Mělníka (787973)

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
1643		orná půda		17133	1636
1644		orná půda		6287	1602,5
1783		orná půda		74307	3146,2
1784		orná půda		20158	974,5
1786		ostatní plocha	silnice	24060	2428,5
1787		ostatní plocha	ostatní komunikace	3295	1529
1788		orná půda		10190	6989
1790		lesní pozemek		4204	4204
1791		orná půda		2963	118
1792		ostatní plocha		1233	0,3
1796		ostatní plocha	neplodná půda	1297	181,5
1797		orná půda		4215	4019,5
1798		ostatní plocha	neplodná půda	501	346
1799		trvalý travní porost		2404	2368,5
1800		ostatní plocha	neplodná půda	656	639
1801		lesní pozemek		6059	1859,5
1811		orná půda		18417	1268,5
1961		ostatní plocha	ostatní komunikace	33015	1889,5
Celkem					35200

10. Předpokládaná výměra zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma:

- PP: 7781 m² (zdroj: katastr nemovitostí)

- OP PP: 35200 m² *

* Výměry částí parcel zasahujících do ochranného pásma PP byly orientačně stanoveny v prostředí GIS pomocí funkce Clip, a to na podkladu katastrálních mapy.

11. Odůvodnění záměru na vyhlášení zvláště chráněného území:

11.1. Historie ochrany území:

Přírodní památka byla vyhlášena v roce 2000 v rozsahu hranice tehdejší pozemkové parcely KN č. 1058/3 v k.ú. Vysoká u Mělníka o výměře 8705 m² k ochraně stráně lesostepního charakteru s výskytem společenstev organismů typických pro tyto biotopy včetně zvláště chráněných druhů rostlin jako jsou např. hořec křížatý (*Gentiana cruciata*) a len žlutý (*Linum flavum*). Tato hranice neodpovídala zcela přesně skutečnému tvaru plochy s výskytem hlavních předmětů ochrany, resp. zasahovala z části také na plochy jiných typů porostů (např. orná půda, les), kde se hlavní předměty ochrany nevyskytují.

11.2. Hlavní důvody zpracování záměru na vyhlášení PP:

Předkládaný záměr na vyhlášení je podkladem pro nové vyhlášení PP v rozsahu hranice stávající pozemkové parcely, která byla v rámci komplexní pozemkové úpravy přizpůsobena přirozeným tvarům terénu. Stávající tvar a rozsah pozemkové parcely odpovídá reálnému výskytu hlavního předmětu ochrany PP lépe než vymezení podle původní hranice parcely.

Loučka lesostepního charakteru na území PP je jedním z posledních fragmentů tohoto biotopu, který se zachoval v této části Kokořínska po opuštění od tradičního extenzivního hospodaření v daném území. Tato plocha zároveň představuje refugium pro řadu vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů, které zde mají jednu z posledních či dokonce jedinou známou lokalitu výskytu v rámci širokého okolí.

11.3. K názvu zvláště chráněného území:

Stávající název je dlouhodobě používán a navrhuje se jeho zachování. Název vychází z pomístního jména této lokality.

11.4. Ke kategorii ochrany zvláště chráněného území:

Území svými přírodními hodnotami a vědeckým významem odpovídá legislativně stanovené definici přírodní památky. Jde o fragment ekosystému s regionálně významným výskytem ohrožených druhů, který byl formován do současné podoby především lidskou činností. Intenzivním hospodářským využíváním území nebo absencí cílené péče by následkem přírodních procesů (sukcese) došlo k vymizení řady vzácných druhů.

11.5. K předmětům ochrany:

Předměty ochrany jsou navrhovány tak, aby zahrnovaly hlavní přírodní hodnoty a biotopy území PP. Jde především o širokolisté suché trávníky, které jsou regionálně významným nalezištěm ohrožených druhů, které nemají v širším okolí jinou známou lokalitu (len žlutý - *Linum flavum*) nebo mají jen omezený počet lokalit (hořec křížatý - *Gentiana cruciata*, modrásek hořcový Rebelův - *Phengaris alcon f. rebeli*).

Suché trávníky tvoří nedílnou mozaiku s porosty různých druhů dřevin, keře a stromy vč. starých ovocných odrůd, které celkově přispívají ke zvýšení druhové pestrosti zejména bezobratlých živočichů a drobného ptactva, tvoří přirozenou bariéru oddělující suché trávníky

od okolní intenzivně obhospodařované zemědělské krajiny a představují i významný přírodní a krajinotvorný prvek v této krajině.

11.6. K cílům ochrany:

Cíle ochrany jsou formulovány v souladu s ustanoveními § 36 odst. 2 zákona, tak, aby bylo zajištěno zachování předmětů ochrany v příznivém stavu.

11.7. K návrhu bližších ochranných podmínek:

Bližší ochranné podmínky PP jsou navrženy v souladu s ustanovením § 44 odst. 3 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou zcela ošetřeny základními ochrannými podmínkami PP nebo základními a bližšími ochrannými podmínkami CHKO Kokořínsko – Máchův kraj a mohly by vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí.

11.8. K jednotlivým bližším ochranným podmínkám:

ad a) povolovat a provádět změny druhu pozemku a způsobu jeho využití,

Předměty ochrany PP jsou vázány na stávající druh a způsob využití pozemku; jedná se o ostatní plochu se způsobem využití neplodná půda. Proto změna druhu a způsobu využití pozemku znamená potenciální ohrožení předmětů ochrany PP, a je navrhováno vázat ji na souhlas orgánu ochrany přírody.

ad b) povolovat a provádět stavební činnost nebo terénní úpravy,

Území PP je v současné době bez staveb, jejich budování a využívání by mohlo znamenat ohrožení předmětů ochrany, stejně jako výrazné terénní úpravy. Přímě na cestě a jejich okrajích se vyskytuje významná část některých předmětů ochrany, které by byly ohroženy jak mechanicky při provádění úpravy, tak s ohledem na možné použití nepůvodních materiálů s nevhodným chemickým složením a odlišným pH při opravě cesty.

ad c) provádět technické úpravy povrchu polní cesty,

Vzhledem k tomu, že významná část populací některých předmětů ochrany se vyskytuje na tělese stávající nezpevněné polní cesty a jejich okrajích, jakékoliv nekontrolované zásahy do povrchu této cesty by znamenaly výrazné riziko pro přežití těchto druhů. Negativní vliv by mělo nejen samotné mechanické poškození povrchu cesty, ale v případě použití nepůvodních materiálů s nevhodným chemickým složením na případné zpevnění povrchu cesty by mohlo vést k nežádoucí změně pH.

ad d) těžit nerosty, horniny a provádět geologické práce spojené se zásahem do území,

Stejně jako v případě terénních úprav, tak přítomnost těžeb či provádění geologických prací by mohla narušit celistvost biotopů a mikrolokality přítomných druhů, které jsou předměty ochrany.

ad e) sbírat či odchyťovat rostliny a živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství či sběru lesních plodů,

Přítomné populace rostlin a živočichů by mohly být sběrem či odchytom jedinců ohroženy, zejména pokud jde o populace hmyzu, které jsou uvedeny v červeném seznamu, avšak nejsou předmětem zvláštní druhové ochrany. Z uvedeného regulativu je vyloučen výkon práva myslivosti a sběr lesních plodů, které nejsou shledány jako škodlivé.

ad f) umisťovat myslivecká zařízení sloužící k příkrmování zvěře, deponovat krmení pro zvěř a provádět její příkrmování,

Předmětem ochrany jsou oligotrofní biotopy, a proto je navržena regulace příkrmování zvěře, které, byť bodově, by mohlo zvyšovat obsah živin, ať už se jedná o živiny obsažené ve vlastních krmivech nebo o koncentrovanou defekaci zvířat v místě krmelišť a příkrmovacích zařízení. S příkrmováním, resp. zvýšenou koncentrací zvěře je spojeno i riziko zavlečení nepůvodních druhů rostlin v krmivech, nadměrné a neregulované narušování půdního krytu sešlapem či rytím divokých prasat.

ad g) používat chemické prostředky a hnojiva,

Přítomná společenstva jsou vázána na substráty s nižšími obsahy živin, zejména dusíku a fosforu. Hnojení zvyšuje obsah živin v půdě a tím vytváří podmínky pro rozvoj konkurenčně schopnějších druhů rostlin, které by mohly vést ke změně společenstev. Negativní efekt na přítomné populace by mohly mít rovněž změny chemické rovnováhy způsobené používáním chemických prostředků, a zejména použití herbicidních či insekticidních přípravků.

11.9. K vymezení hranice zvláště chráněného území:

Navržená hranice PP byla stanovena podle nové hranice pozemkové parcely dle katastru nemovitostí, která byla nově upravena v rámci komplexní pozemkové úpravy a je relativně dobře patrná i v terénu.

11.10. K vymezení ochranného pásma:

Vyhlášení ochranného pásma není navrhováno, za dostačující je považováno OP dle § 37 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. území do vzdálenosti 50 metrů od hranice PP. To zasahuje do okolních zemědělských pozemků, pozemků ostatních ploch a lesních porostů s hospodářskými lesy ve III. zóně CHKO. Poskytuje tak dostatečnou ochranu pro vlastní zvláště chráněné území.

12. Evidované přírodní zdroje na území nově navrhovaném zvláště chráněném území:

Nejsou

Použité podklady a zdroje informací:

Navrhovaný plán péče o PP Mrzínov

Zpracovali:

Ing. Slavomír Valda – AOPK ČR, RP Správa CHKO Kokořínsko – Máchův kraj

V Mělníku, dne 30. 6. 2019

Za zpracovatele:

.....

Přílohy:

Mapové přílohy:

- Příloha M 1 – **Orientační mapa s vyznačením území**
- Příloha M 2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**